

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QTKD THÁI NGUYÊN

NGUYỄN ĐỨC HẠNH

PHÁT TRIỂN KINH TẾ NÔNG NGHIỆP
TRONG QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI
Ở HUYỆN PHỔ YÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QTKD THÁI NGUYÊN

NGUYỄN ĐỨC HẠNH

PHÁT TRIỂN KINH TẾ NÔNG NGHIỆP
TRONG QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI
Ở HUYỆN PHỔ YÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN

Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số: 60.62.01.15

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Nguyễn Duy Dũng

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng:

Số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là hoàn toàn trung thực và chưa từng được sử dụng hoặc công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều được ghi rõ nguồn gốc.

Tác giả luận văn

Nguyễn Đức Hạnh

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn thạc sĩ kinh tế nông nghiệp của mình, ngoài sự nỗ lực cố gắng của bản thân, tôi đã nhận được sự giúp đỡ nhiệt tình của nhiều cá nhân và tập thể.

Nhân dịp này, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới sự giúp đỡ, chỉ bảo tận tình của các thầy, cô giáo Trường Đại học Kinh tế và QTKD Thái Nguyên; đặc biệt là sự quan tâm, chỉ dẫn tận tình của thầy giáo PGS.TS Nguyễn Duy Dũng - người đã trực tiếp hướng dẫn tôi trong suốt quá trình thực hiện luận văn.

Tôi cũng xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới các phòng ban chuyên môn thuộc huyện Phở Yên, tỉnh Thái Nguyên đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu và thu thập tài liệu phục vụ cho luận văn.

Qua đây tôi cũng xin bày tỏ lòng biết ơn đối với gia đình và bạn bè đã giúp đỡ, động viên tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Tác giả luận văn

Nguyễn Đức Hạnh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC BẢNG	viii
DANH MỤC HÌNH, SƠ ĐỒ	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	4
4. Kết cấu của luận văn	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ NÔNG NGHIỆP TRONG QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI	5
1.1. Cơ sở lý luận về phát triển kinh tế nông nghiệp trong quá trình xây dựng nông thôn mới	5
1.1.1. Lý luận về kinh tế nông nghiệp	5
1.1.2. Xây dựng nông thôn mới	12
1.1.3. Nội dung chủ yếu của phát triển kinh tế nông nghiệp trong xây dựng nông thôn mới	17
1.2. Cơ sở thực tiễn của phát triển kinh tế nông nghiệp trong xây dựng nông thôn mới	19
1.2.1. Kinh nghiệm quốc tế	19
1.2.2. Kinh nghiệm của một số địa phương ở Việt Nam	21
1.2.3. Những bài học kinh nghiệm tham khảo cho Huyện Phổ Yên	23
Kết luận chương 1	25

Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	27
2.1. Quan điểm và cách tiếp cận nghiên cứu	27
2.2. Câu hỏi nghiên cứu	28
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	28
2.3.1. Chọn điểm nghiên cứu	28
2.3.2. Phương pháp thu thập số liệu.....	28
2.3.3. Phương pháp xử lý số liệu.....	30
2.3.4. Phương pháp phân tích.....	31
2.4. Hệ thống các chỉ tiêu phân tích.....	32
2.4.1. Nhóm chỉ tiêu kết quả sản xuất.....	32
2.4.2. Nhóm chỉ tiêu về hiệu quả sản xuất.....	33
Kết luận chương 2	34
Chương 3. THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN KINH TẾ NÔNG NGHIỆP TRONG QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI Ở HUYỆN PHỔ YÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN	35
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	35
3.1.1. Đặc điểm tự nhiên	35
3.1.2. Đặc điểm kinh tế- xã hội.....	39
3.2. Thực trạng kinh tế nông nghiệp trong quá trình xây dựng nông thôn mới tại huyện Phổ Yên	44
3.2.1. Tăng trưởng kinh tế.....	44
3.2.2. Giá trị sản xuất ngành nông nghiệp	45
3.2.3. Chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp.....	49
3.2.4. Thực trạng môi trường sống, sản xuất nông nghiệp	50
3.3. Đánh giá một số chỉ tiêu về phát triển kinh tế nông nghiệp của huyện Phổ Yên năm 2014	53
3.4. Những tác động của xây dựng nông thôn mới đến phát triển kinh tế nông nghiệp huyện Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên.....	56

3.4.1. Nhóm yếu tố thuộc về điều kiện tự nhiên, điều kiện kinh tế xã hội	56
3.4.2. Nhóm yếu tố liên quan đến cộng đồng	57
3.4.3. Nhóm yếu tố liên quan đến mỗi cá nhân, hộ gia đình	58
3.5. Đánh giá chung, hạn chế và nguyên nhân.....	61
3.5.1. Những thành tựu đã đạt được.....	61
3.5.2. Những hạn chế	63
3.5.3. Nguyên nhân của những hạn chế	64
3.5.4. Những cơ hội mới	66
3.5.5. Những thách thức	67
Kết luận chương 3	68
Chương 4. ĐỊNH HƯỚNG VÀ MỘT SỐ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN KINH TẾ NÔNG NGHIỆP THEO MÔ HÌNH NÔNG THÔN MỚI TẠI HUYỆN PHỔ YÊN, THÁI NGUYÊN.....	70
4.1. Phương hướng, mục tiêu và lộ trình phát triển kinh tế nông nghiệp theo mô hình nông thôn mới giai đoạn 2016- 2020.....	70
4.1.1. Bối cảnh kinh tế chung ảnh hưởng đến phát triển kinh tế nông nghiệp của huyện Phổ Yên.....	70
4.1.2. Phương hướng	71
4.1.3. Mục tiêu.....	73
4.2. Giải pháp phát triển kinh tế nông nghiệp gắn với quá trình phát triển nông thôn mới tại huyện Phổ Yên.....	74
4.2.1. Giải pháp tuyên truyền nâng cao nhận thức của người dân, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực.....	74
4.2.2. Giải pháp xây dựng và hoàn thiện quy hoạch nông thôn.....	79
4.2.3. Giải pháp xây dựng và phát triển cơ sở hạ tầng kinh tế- xã hội	81
4.2.4. Giải pháp đổi mới và xây dựng các hình thức tổ chức sản xuất dịch vụ có hiệu quả ở nông thôn	82

4.2.5. Giải pháp phát triển nhanh nghiên cứu, chuyển giao và ứng dụng khoa học công nghệ tạo đột phá để hiện đại hóa nông nghiệp nông thôn.....	86
4.2.6. Đổi mới mạnh mẽ cơ chế, chính sách để huy động các nguồn lực của toàn xã hội	89
4.2.7. Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, các cấp quản lý Nhà Nước, phát huy sức mạnh của các đoàn thể chính trị xã hội ở nông thôn nhất là Hội nông dân.....	91
4.3. Kiến nghị.....	93
4.3.1. Kiến nghị với Trung ương.....	93
4.3.2. Kiến nghị với các cấp địa phương	94
Kết luận chương 4	95
KẾT LUẬN	96
TÀI LIỆU THAM KHẢO	98

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

Bộ GTVT	: Bộ Giao thông Vận tải
Bộ VH TT&DL	: Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch
GTSX	: Giá trị sản xuất
HDND	: Hội đồng Nhân dân
KH	: Kế hoạch
KHCN	: Khoa học công nghệ
NQ	: Nghị quyết
NTM	: Nông thôn mới
PTNT	: Phát triển nông thôn
QD	: Quyết định
SPHH	: Sản phẩm hàng hóa
TW	: Trung ương
UBND	: Ủy ban Nhân dân
XHCN	: Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC BẢNG

Bảng 3.1: Diện tích đất năm 2014 phân theo loại đất và phân theo xã, phường, thị trấn	37
Bảng 3.2: Dân số trung bình phân theo giới tính và phân theo thành thị, nông thôn.....	40
Bảng 3.3: Tăng trưởng kinh tế huyện Phổ Yên thời kỳ 2010- 2014	44
Bảng 3.4: Giá trị sản xuất của ngành nông nghiệp trên địa bàn	45
Bảng 3.5: Tình hình SX nông nghiệp phân theo thành phần kinh tế và ngành kinh tế	46
Bảng 3.6: Bảng diện tích các loại cây trồng	47
Bảng 3.7: Diện tích và sản lượng cây chè	48
Bảng 3.8: Diện tích cây lâm nghiệp chủ yếu trên địa bàn	49
Bảng 3.9: Số lượng gia súc, gia cầm	52